

บันทึกการตอบข้อหาหรือกรณามัย
เรื่อง แนวทางการจัดการเหตุรำคาญจากโรงเรียนที่มีกิจกรรมหรือการกระทำที่ก่อให้เกิด
เสียงดังรบกวนผู้พักอาศัยในบริเวณใกล้เคียง

สำนักงานเทศบาลตำบล ก ได้มีหนังสือที่ ภก ๕๒๖๐๑/๑๒๗๓ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๔ เพื่อขอหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้วยจังหวัดภูเก็ตได้มีหนังสือแจ้งให้เทศบาลตำบล ก ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญ กรณีมีผู้ได้รับผลกระทบจากเสียงรบกวนของโรงเรียน ข จำนวน ๒ ราย ซึ่งรายที่ ๑ มีบ้านพักอาศัยตั้งอยู่บริเวณด้านข้างสระว่ายน้ำของโรงเรียน และรายที่ ๒ มีบ้านพักอาศัยตั้งอยู่ด้านหลังของโรงเรียน ซึ่งลักษณะของเสียงรบกวนที่ผู้ได้รับผลกระทบแต่ละรายกล่าวอ้างว่าเดือดร้อนหรือเสียหายนั้นมีความแตกต่างกันตามลักษณะกิจกรรมที่ตั้งอยู่ในบริเวณนั้น ๆ เช่น เสียงจากกิจกรรมการเรียนการสอน (การเล่นกีฬาว่ายน้ำ) เสียงจากการใช้เครื่องขยายเสียงในการเข้าแถวในตอนเช้าหรือระหว่างคาบเรียน เสียงจากระบบปรับอากาศของอาคารเรียน จากการแจ้งผลการวัดระดับเสียงของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๕ ภูเก็ต พบว่า

รายที่ ๑ เป็นบ้านพักอาศัยตั้งอยู่ด้านข้างสระว่ายน้ำ ผลตรวจวัดเสียงรบกวนขณะมีกิจกรรมว่ายน้ำ ระหว่างเวลา ๑๗.๐๐ น. - ๑๘.๐๐ น. มีค่าระดับเสียงรบกวน ๑๐.๓ เดซิเบลเอ (เกิน ๐.๓ เดซิเบลเอ)

รายที่ ๒ เป็นบ้านพักอาศัยตั้งอยู่ด้านหลังโรงเรียน ผลการตรวจวัดเสียงรบกวนขณะที่มีกิจกรรมรับประทานอาหารกลางวัน มีเสียงดังจากการใช้โรงอาหารและเสียงปรับอากาศจากอาคารเรียน มีค่าระดับเสียงรบกวน ๑๓.๗ เดซิเบลเอ (เกิน ๓.๗ เดซิเบลเอ)

ซึ่งเกินค่าระดับเสียงรบกวน ตามที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๙ (พ.ศ. ๒๕๕๐) และจังหวัดภูเก็ตพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีดังกล่าวมีข้อเท็จจริงที่รับฟังได้ว่าการประกอบกิจการของโรงเรียน ข ในช่วงเวลาดังกล่าวมีระดับเสียงที่เกินกำหนด ซึ่งอาจเป็นเหตุเดือดร้อนรำคาญตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงมอบหมายให้เทศบาลตำบล ก ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนดังกล่าว

กรณีดังกล่าว เทศบาลตำบล ก พิจารณาแล้ว เห็นว่าการจะพิจารณาว่าเสียงจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่น ๆ เช่น เสียงจากการเรียนว่ายน้ำ เสียงจากการใช้เครื่องขยายเสียงตอนเช้าแถวในตอนเช้า และเสียงจากกิจกรรมการใช้โรงอาหาร (รับประทานอาหารกลางวัน) เป็นเสียงที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่นั้น นอกจากพิจารณาข้อเท็จจริงอย่างครบถ้วน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าสำนักสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๕ ภูเก็ต ได้ทำการตรวจวัดระดับเสียงรบกวนจากบ้านพักของผู้ร้องเรียนทั้ง ๒ ราย พบว่ามีเสียงดังจากการที่โรงเรียน ข จัดกิจกรรมการเรียนว่ายน้ำ ในช่วงเวลา ๐๗.๐๐ น. - ๑๘.๐๐ น. และช่วงรับประทานอาหารกลางวัน ในช่วงเวลา ๑๑.๐๘ น. - ๑๒.๐๘ น. เท่านั้น ที่มีค่าระดับเสียงรบกวน เกินกว่า ๑๐ เดซิเบลเอ ซึ่งตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๙ (พ.ศ. ๒๕๕๐) กำหนดให้ค่าระดับเสียงรบกวนเท่ากับ ๑๐ เดซิเบลเอ เป็นเสียงรบกวน แต่การที่จะพิจารณาว่าเป็นเสียงที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญและเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่นั้น นอกจากจะพิจารณาเฉพาะค่าระดับของเสียงแล้ว จะต้องพิจารณาผลกระทบจากค่าระดับของเสียงนั้นประกอบกันด้วยว่าเหตุเดือดร้อนรำคาญที่เกิดแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณข้างเคียงหรือผู้ต้องประสบกับเหตุดังกล่าว ถึงขนาดทำให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ซึ่งได้รับ

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/๔๔๙๑ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ซึ่งกรณามัยมีถึงนายกเทศมนตรี

ความเดือดร้อนหรือไม่ เพียงใด เช่น ผลกระทบต่อการได้ยินซึ่งอาจเกิดการรบกวนจนนอนไม่หลับ หูตึงก้องในหู หูหนวก ทำให้สูญเสียการได้ยินชั่วคราวหรือถาวร หรือในสมองทำให้เกิดความดันโลหิตสูง ใจสั่น เดินเร็ว การไหลเวียนในกระแสเลือดบกพร่อง จนถึงขนาดเป็นโรคหัวใจ เป็นต้น แต่กรณีนี้เมื่อพิจารณาผลกระทบในแง่ของสถานที่ เวลา ความต่อเนื่องของเสียง ความถี่ ระยะเวลาที่ได้รับเสียงรวมทั้งค่าระดับความดังของเสียง และประโยชน์สาธารณะเกี่ยวกับการเรียนการสอนของโรงเรียน ข ทั้งพิจารณาน้ำหนักระหว่างเหตุและผลของการดำเนินกิจการในลักษณะเดียวกัน (โรงเรียนอื่น ๆ) ว่าก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญขนาดเท่าใด หรือเป็นการกระทบต่อความเป็นส่วนตัวหรือเหตุเดือนร้อนจนถึงขนาดเสื่อมหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ดังนั้น เสียงจึงสมควรต้องถึงขนาดหรือแทรกแซงความเป็นส่วนตัวอย่างร้ายแรงและมีความจำเป็นจะต้องใช้กฎหมายบังคับเมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย รวมทั้งพิจารณาหลักทั่วไปที่จำเป็นในการใช้อำนาจทางปกครองประกอบกันแล้วมีความเห็นต่อไปว่า การเรียนการสอนหรือการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาไม่ว่าระดับใด ทั้งสถานศึกษาเอกชน และสถานศึกษาของรัฐก็ย่อมจะต้องมีเสียงจากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นกิจการที่โดยปรกติย่อมเกิดขึ้นในลักษณะการดำเนินกิจการของสถานศึกษา แม้ว่าเสียงดังกล่าวจะมีค่าระดับเสียงเกิน ๑๐ เดซิเบลเอ ซึ่งเป็นเสียงรบกวนตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๙ (พ.ศ. ๒๕๕๐) แต่อย่างไรก็ตามก็ไม่อาจพิจารณาได้ว่าเป็นเหตุเดือดร้อนตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพราะยังไม่มีผู้ได้รับผลกระทบจากเสียงใด ๆ จนถึงขนาดทำให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ มิเช่นนั้นแล้วนักเรียน ครูผู้สอน รวมทั้งบุคลากรภายในโรงเรียนคงได้รับอันตรายจากเสียงดังกล่าวจนเป็นอันตรายต่อสุขภาพด้วยเช่นเดียวกัน อีกทั้ง การจัดตั้งโรงเรียนเอกชนเป็นการประกอบกิจการที่อยู่ภายใต้กฎหมายเฉพาะ เมื่อได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายการกระทำย่อมชอบด้วยกฎหมาย นอกจากจะถูกเพิกถอนใบอนุญาตนั้น การที่ผู้ร้องเรียนกล่าวอ้างว่าได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากเสียงเด็กนักเรียนภายในโรงเรียน หรือจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนก็เป็นเพียงผลกระทบที่เกิดจากการประกอบกิจการที่โดยปรกติย่อมเกิดขึ้นได้จากลักษณะของกิจกรรมนั้น ทั้งการพิจารณาอนุญาต ผู้มีอำนาจย่อมต้องตรวจสอบความถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน และวิธีการอันเป็นสาระสำคัญตามกฎหมายกระทรวงการขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบ การกำหนดรายการและการขอเปลี่ยนแปลงรายการในตราสารจัดตั้ง และการกำหนดขนาดที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งของโรงเรียนในระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ รวมถึงเมื่อพิจารณาสาระสำคัญเกี่ยวกับแหล่งที่มาและระยะเวลาของการเกิดเสียงก็เป็นเพียงระยะเวลาเพียง ๑ ชั่วโมงในแต่ละวัน ค่าระดับของเสียงก็เกินจากระดับมาตรฐานที่กำหนดเพียงเล็กน้อย กรณีนี้จึงไม่ถึงขนาดเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ร้องเรียน อันจะเป็นเหตุให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำสั่งทางปกครองที่มีผลกระทบกระเทือนต่อสถานภาพแห่งสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เรื่องร้องเรียนนี้จึงไม่มีความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

แต่ทั้งนี้เทศบาลตำบล ก เห็นว่า เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนในพื้นที่หรือแก้ไขความเดือดร้อนให้หมดไปด้วยความยุติธรรม ซึ่งตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ บัญญัติว่า “เมื่อความปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือมีผู้ร้องเรียนว่าโรงเรียนในระบบก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหายแก่ประชาชน มีพฤติการณ์อันเป็นภัยต่อความสงบ เรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือมีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงโดยเร็ว แล้วรายงานผลการตรวจสอบต่อผู้อนุญาต เพื่อพิจารณาสั่งการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป” ซึ่งตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๔ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “เมื่อความปรากฏต่อเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน หรือมีผู้ร้องเรียนว่าโรงเรียนในระบบ หรือโรงเรียนนอกระบบก่อให้เกิดความเดือดร้อน หรือเสียหายแก่ประชาชน มีพฤติการณ์อันเป็นภัยต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือมีการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน ให้เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติ สั่งการ

หรือมอบหมายพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ หรือร่วมกัน ปฏิบัติหน้าที่ก็ได้” เทศบาลตำบล ก พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีดังกล่าวนี้อาจอยู่ในอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่จะพิจารณาและแก้ไขในเรื่องร้องเรียนดังกล่าวให้ยุติได้อีกทางหนึ่ง จึงขอหารือว่าเทศบาลตำบล ก วินิจฉัยข้อกฎหมายประกอบข้อเท็จจริงถูกต้อง หรือไม่ อย่างไร

กรมอนามัย ได้พิจารณาประเด็นข้อหารือ พร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็น ดังนี้

ความเห็นในประเด็นข้อหารือ

ข้อหารือ : เทศบาลตำบล ก วินิจฉัยข้อกฎหมายประกอบข้อเท็จจริงถูกต้อง หรือไม่ อย่างไร

ความเห็น : เมื่อวิเคราะห์บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไข

เพิ่มเติม หมวด ๕ ว่าด้วยเหตุรำคาญ เป็นบทบัญญัติที่มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสุขภาพของประชาชนอันเกิดจากกิจกรรม การกระทำทุกอย่าง และกิจการประเภทต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนที่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง หรือผู้ที่ต้องประสบเหตุนั้น ๆ โดยมาตรา ๒๕ วรรค ๔^๒ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดว่า การกระทำใด ๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ถือเป็นเหตุรำคาญ และในกรณีมีเหตุรำคาญเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในสถานที่เอกชน พระราชบัญญัติเดียวกันนี้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ในการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ทั้งแหล่งกำเนิดเหตุรำคาญ สภาพพื้นที่ที่เกิดเหตุและผลกระทบต่อประชาชน รวมถึงรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งพยานบุคคล พยานเอกสาร พยานวัตถุและผลจากการตรวจวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงในเรื่องเหตุร้องเรียนที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งทำการวิเคราะห์ข้อมูลข้อเท็จจริงสรุปและประมวลผล โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องวินิจฉัยว่าเหตุร้องเรียนนั้น ๆ เข้าข่ายเป็นเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหรือไม่ อย่างไร โดยอาจพิจารณาจากข้อเท็จจริงและข้อมูลหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งต้องปรากฏลักษณะบ่งชี้อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๑. มีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนหรือสภาวะที่ทำให้เกิดการรบกวนต่อความเป็นปกติสุขของประชาชนที่คาดว่าจะมีผลสืบเนื่องมาจากปัญหาเหตุรำคาญที่เกิดขึ้น

๒. มีผลตรวจวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือมลพิษอยู่ในระดับที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานกำหนดที่บ่งชี้ถึงผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนที่คาดว่าจะมีผลสืบเนื่องมาจากปัญหาเหตุรำคาญที่เกิดขึ้น

๓. มีผลการประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพที่ บ่งชี้ ผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนหรือปรากฏโรค หรือการเจ็บป่วยของประชาชนหรือมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนที่คาดว่าจะมีผลสืบเนื่องมาจากปัญหาเหตุรำคาญที่เกิดขึ้น

ประกอบกับการเทียบเคียงแนวคำพิพากษาของศาลปกครองกลาง โดยได้มีคำพิพากษาคดีหมายเลขแดงที่ ๒๐๕/๒๕๕๒ มีรายละเอียดดังนี้ “ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า ในกรณีที่มีเหตุอันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้น ดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ (๑) ... (๔) การกระทำใด ๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ จากการตรวจสอบพบว่าผู้ประกอบการมีการเก็บสะสมมูลฝอยเนียมและกระຈกບານใหญ่จำนวนมาก

^๒ มาตรา ๒๕ ในกรณีที่มีเหตุอันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้นดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ

(๔) การกระทำใด ๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

และจะมีการตัดอลูมิเนียมหรือโลหะ ซึ่งจะนำไปประกอบหรือติดตั้งยังสถานที่อื่นที่มีผู้ว่าจ้าง แม้ขณะตรวจสอบไม่ได้มีการประกอบกิจการ แต่ได้ให้ทำการสาธิตการตัดอลูมิเนียมหนึ่งท่อนในเวลาสั้น ๆ พบว่ามีเสียงดังและแหลมมาก ดังนั้น หากตัดอลูมิเนียมจำนวนมากติดต่อกันเป็นเวลานานอาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญได้ จึงถือได้ว่าผู้ประกอบการอาจก่อให้เกิดเสียงอันเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ และก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียง ดังนั้น ผู้อำนวยการเขตในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงมีอำนาจตามมาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ออกคำสั่งห้ามกระทำการใด เช่น ตัดโลหะ ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยข้างเคียง จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย” จากกรณีตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกาซึ่งชี้ให้เห็นว่า การตัดอลูมิเนียมนี้ แม้ไม่ได้มีผลการตรวจวัดระดับเสียงรบกวนก็ตาม แต่เจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยได้ให้ทำการสาธิตการตัดอลูมิเนียมพบว่ามีเสียงดังและแหลมมาก จึงวินิจฉัยได้ว่าเข้าข่ายเป็นเหตุรำคาญตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติเดียวกันนี้ ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจในการออกคำสั่งทางปกครองต้องมีมาตรการที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญและสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นและมีข้อเท็จจริงสนับสนุนอย่างเพียงพอ เพื่อให้การใช้อำนาจนั้นเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นปกติสุข ไม่รุกรานหรือละเมิดสิทธิซึ่งกันและกัน เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในการคุ้มครองสุขภาพของประชาชน

ฉะนั้น จากข้อเท็จจริงตามที่ได้หารือมานี้ พบว่า ผู้ร้องเรียนได้รับความเดือดร้อนรำคาญจากเสียงรบกวนของโรงเรียน ข ซึ่งเป็นเสียงที่เกิดจากกิจกรรมการเรียนการสอน (การเล่นกีฬาว่ายน้ำ) เสียงจากการใช้เครื่องขยายเสียงในการเข้าแถวในตอนเช้าหรือระหว่างคาบเรียน และเสียงจากระบบปรับอากาศของอาคารเรียน เป็นต้น โดยจากการตรวจวัดระดับเสียงรบกวนจากบ้านพักของผู้ร้องเรียน พบว่า มีเสียงดังจากการที่โรงเรียนจัดกิจกรรมการสอนว่ายน้ำ และช่วงรับประทานอาหารกลางวัน โดยมีค่าระดับเสียงรบกวนเกินกว่า ๑๐ เดซิเบลเอ ซึ่งถือว่าเป็นเสียงรบกวนตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๙ (พ.ศ. ๒๕๕๐) เรื่อง ค่าระดับเสียงรบกวน โดยค่าระดับเสียงรบกวนดังกล่าวสามารถบ่งชี้ได้ว่าเข้าข่ายเป็นเหตุรำคาญตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แม้ว่าไม่มีผลการตรวจสุขภาพของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุรำคาญ แต่เสียงรบกวนที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมของโรงเรียนอาจส่งผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมต่อการดำรงชีพของประชาชนและอาจเป็นเหตุอันส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนต่อไปได้ ดังนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจตามมาตรา ๒๘^๓ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ นั้นระงับเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นในเวลาอันสมควร ถ้าหากเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ นั้นไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควรถือว่ามีความผิดตามมาตรา

^๓ มาตรา ๒๘ ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในสถานที่เอกชนให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นระงับเหตุรำคาญภายในเวลาอันสมควรตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง และถ้าเห็นว่าสมควรจะให้กระทำโดยวิธีใดเพื่อระงับเหตุรำคาญนั้น หรือสมควรกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในอนาคตให้ระบุไว้ในคำสั่งได้

ในกรณีที่ไม่มี การปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจระงับเหตุรำคาญนั้นและอาจจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นอีก และถ้าเหตุรำคาญเกิดขึ้นจากการกระทำ การละเลย หรือการยินยอมของเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าวต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการนั้น

ในกรณีที่ปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นในสถานที่เอกชนอาจเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ หรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะออกคำสั่งเป็นหนังสือห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้สถานที่นั้นทั้งหมดหรือบางส่วน จนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าได้มีการระงับเหตุรำคาญนั้นแล้วก็ได้

๗๔^๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ทั้งนี้ ราชการส่วนท้องถิ่นควรประสานการดำเนินงานร่วมกับ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวและพิจารณา กำหนดมาตรการในการป้องกันแก้ไขปัญหาเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นร่วมกัน เพื่อให้การแก้ไขปัญหาเหตุรำคาญเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรมอนามัย

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔

หมายเหตุ : ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหรือในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ว่าด้วยการสาธารณสุข ได้ที่เว็บไซต์ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้

^๔ มาตรา ๗๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งหรือสาม โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๗ วรรคสอง หรือมาตรา ๒๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ